

ΕΝΩΜΕΝΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

Α.Κείμενο

Κανείς δεν αμφισβητεί ότι στο πλαίσιο της σύγχρονης κοινωνίας της πληροφορίας η ιδιωτικότητα του ατόμου ασφυκτιά. Το θεμελιώδες αυτό ανθρώπινο δικαίωμα και χαρακτηριστικό μιας ελεύθερης, ανοιχτής και δημοκρατικής κοινωνίας κινδυνεύει. Η συγκυρία, ομολογουμένως, δεν είναι καθόλου ευνοϊκή για την προστασία της ιδιωτικής σφαίρας.

Κατ' αρχάς, πρέπει να σημειωθεί ότι, σε γενικές γραμμές, οι πληροφορίες αποτελούν ολοένα και περισσότερο την κινητήρια δύναμη της παγκόσμιας οικονομίας με την ψηφιοποίηση και την τεχνολογική σύγκλιση να καθιστούν δυνατή την ταχύτατη διάθεση και επεξεργασία δεδομένων κάθε τύπου και από διάφορες πηγές. Επιπλέον, γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι η αλματώδης τεχνολογική εξέλιξη υποβοηθά και την -εικονική και μη- παρακολούθηση σε πολύ μεγαλύτερη κλίμακα απ' ό,τι στο παρελθόν. Συσκευές GPS, webcams, κινητά τηλέφωνα με ενσωματωμένες ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές και κάμερες καθώς και άλλες εφαρμογές προηγμένης τεχνολογίας διευκολύνουν τη συλλογή, αλλά και ολοκληρωμένη επεξεργασία πλήθους προσωπικών πληροφοριών, ταυτόχρονα δε την παρακολούθηση της ιδιωτικής ζωής.

Σε ένα περιβάλλον γενικευμένης «υπερέκθεσης» η διαμεσολαβημένη ορατότητα έχει αποκτήσει έναν ανεξέλεγκτο και απρόβλεπτο χαρακτήρα. Οι νέες τεχνολογίες επιτήρησης έχουν εξελιχθεί και είναι πλέον ευρέως διαθέσιμες: μικροσκοπικοί κοριοί, ισχυροί τηλεφακοί, μικροσίπ, κινητά τηλέφωνα με κάμερες και δυνατότητα ταχύτατης μεταφοράς οπτικοακουστικών δεδομένων είναι στη διάθεση των δημοσιογράφων -και όχι μόνο- που, λειτουργώντας σε ένα συγκεκριμένο σύστημα υπό πίεση, οδηγούνται συχνά στην υιοθέτηση μεθόδων μη θεμιτών για την επίτευξη στόχου που δεν είναι άλλος από τη μεγιστοποίηση των κερδών της ιδιοκτησίας.

Η εμπορευματοποίηση και ο ανελέητος ανταγωνισμός στα ΜΜΕ έχουν δημιουργήσει μια σχολή δημοσιογραφίας, η οποία χρησιμοποιεί ολοένα και πιο επιθετικές πρακτικές και αμφιλεγόμενες μεθόδους στην προσπάθεια διερεύνησης σκανδάλων και κάλυψης των αυξανόμενων αναγκών τροφοδότησης των ΜΜΕ με υλικό. Η ιδιωτική τηλεόραση στην Ελλάδα, με κυρίαρχη την εμπορική λογική της, έχει καταστεί ένα τεράστιο πεδίο έκθεσης ιδιωτικού βίου, διαπόμπευσης και διασυρμού με την παρακολούθηση να αναδεικνύεται σε θέαμα. Ο παθητικός τηλεθεατής αντικατα-

στάθηκε με αυτόν που συμμετέχει στη δημιουργία μέχρι του σημείου να γίνει ο ίδιος πρωταγωνιστής της εκπομπής, αφού παρέχεται η δυνατότητα να συνεισφέρει ακόμη και αυτοεξευτελιζόμενος στη δημιουργία ενός τηλεοπτικού προϊόντος-προγράμματος. Εν κατακλείδι, αντλούνται πληροφορίες από διάφορες πηγές όχι πλέον μόνο για το κοινό (ανέκαθεν τα ψυχογραφικά, δημογραφικά χαρακτηριστικά του κοινού αποτελούσαν υπερπολύτιμη πληροφορία), αλλά και από το ίδιο κοινό που γνωρίζει ότι γίνεται πλέον μέρος της ίδιας της «κατασκευής».

Η σημαντική πρόοδος στις τεχνολογίες υποκλοπών, αναγνώρισης και συλλογής πληροφοριών, στη βιομετρική σε συνδυασμό με το ότι η ασφάλεια στην αυγή του 21ου αιώνα προτάσσεται ως ύψιστης προτεραιότητας κοινωνικό αγαθό, έχουν δημιουργήσει ένα περιβάλλον στο οποίο το άτομο βιώνει ολοένα και περισσότερο το αίσθημα της επιτήρησης ως πολίτης, καταναλωτής, εργαζόμενος, χρήστης νέων τεχνολογιών. Αξιοσημείωτο είναι ότι μετά την κλιμάκωση της διεθνούς τρομοκρατίας, η εξάπλωση των ολοένα και πιο αθέατων μορφών επιτήρησης με το πρόσχημα της ασφάλειας αποτυπώνουν μια ταχύτατα εξελισσόμενη αγορά. Η ραγδαία ανάπτυξη μιας κοινωνίας της επιτήρησης κατέστησε -κατά κάποιον τρόπο- πιο «χαλαρές» τις προσδοκίες για ιδιωτικότητα υπό την πίεση του διεθνούς κλίματος για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Αθανασιάδης Ηλίας Α .Επικοινωνιολόγος, MA University of Leicester UK, υποψήφιος Διδάκτωρ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να αποδώσετε την περίληψη του κειμένου (90-110 λέξεις).

25 μονάδες

B1. «Το θεμελιώδες αυτό ανθρώπινο δικαίωμα και χαρακτηριστικό μιας ελεύθερης, ανοιχτής και δημοκρατικής κοινωνίας κινδυνεύει»: λαμβάνοντας ως θεματική πρόταση την παραπάνω φράση, να αναπτύξετε τις απόψεις σας σε μία παράγραφο (80-100 λέξεων).

12 μονάδες

B2. «Η εμπορευματοποίηση και ο ανεξέλεγκτος ανταγωνισμός...με υλικό»: Ποια σύνταξη χρησιμοποιείται και γιατί; Να γίνει μετατροπή στο άλλο είδος σύνταξης.

6 μονάδες

B3. Να δώσετε δύο τίτλους στο κείμενο, έναν με σχόλιο και έναν χωρίς σχόλιο.

4 μονάδες

B4. Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις: **θεμελιώδεις, δύναμη, αντιληπτό, προηγμένης, ολοκληρωμένη, ιδιωτικής, διασυρμού.**

7 μονάδες

B5. Να γράψετε ένα αντώνυμο για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις: **αμφισβητεί, ολοκληρωμένη, ιδιωτικής, διασυρμού, δυνατή, ύψιστης.**

6 μονάδες

Γ. Υποθέστε ότι είστε ένας από τους μαθητές που εκπροσωπεί το νομό σας στη Βουλή των Εφήβων και η «κοινοβουλευτική ομάδα» στην οποία συμμετέχετε εξετάζει το ζήτημα της καταπάτησης των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Λαμβάνοντας υπόψη τα πρόσφατα φαινόμενα σκανδαλοθηρίας και βάνουσης παραβίασης της ιδιωτικής ζωής, ακόμη και νέων παιδιών, από όλα τα μεγάλα τηλεοπτικά δίκτυα της χώρας μας, **να συντάξετε μια εισήγηση με θέμα τους λόγους για τους οποίους παραβιάζεται το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής από τα Μέσα Ενημέρωσης και τις επιπτώσεις του φαινομένου στο κοινό τους και στο δημοκρατικό πολίτευμα.**

Το κείμενο σας θα εκφωνηθεί στη Βουλή και δε θα πρέπει να ξεπερνά τις 600 λέξεις.

40 μονάδες

Καλά Αποτελέσματα!!